

GAZETA TRANSILVANIEI.

„Gazeta“ este de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu s6u 2 1/2 galbini mon. sunat6ria.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala 6 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 75.

BRASIOVU, 7 Octobrel25 Septembrie

1877.

Resbelulu.

Brasiovu, in 6 Octobrel n.

In septeman'a viit6re se ast6pta evenimente mari pe campulu de resbelu. Pana atunci voru fi sositu la faci'a locului mai t6te ajut6riale tramise armatelor chrestine. Consiliulu de resbelu russescu se vede, ca s'a decisu pentru o actiune generala concentrica pe t6ta line'a. Cu t6te aceste inse dupa tristele esperiintie de pana acuma russii voru fi mai bagatori de s6ma si nu voru mai pripi actiunea. Sistemulu armatei romane de a inaint6 pasu de pasu cu sap'a, facandusi siantiuri de aperare, a esitu invingatoriu. Cei mai multi corespondenti constata, ca d6ca s'ar' fi observatu dela inceputu acestu sistem, astadi Plevn'a ar' potea fi luata fara c6 armatele chrestine se fi suferitu atatea perderi. Se relat6za ca s'a numitu de comandante supremu alu armatei rnsesci de facto generalulu conte Kotzebue, 6r' marele duce Nicolae va reman6 comandantu numai cu numele, 6r' de siefu alu statului majoru alu armatei de Occidentu s'a numitu in loculu generalului Zatoff, generalulu Totleben. Aceste schimbari sunt o dov6da mai multu pentru aceea ca conducerea russa 'si-a schimbatu mai multu s6u mai pu6inu sistemulu si speramu, ca va fi in favorulu operatiuniloru viit6re.

O schimbare insemnata s'a facutu totodata si in comand'a turc6sca. Mehemet-Ali, pe care l'au respinsu marele duce mostenitoriu intre Jantr'a si Lomu si care, neprimindu batali'a decisiva care i-au oferit'o russii, s'a retrasu cu armat'a s'a in t6ta grab'a, in positiunile ocupate mai inainte inca de Abdul-Kerim, a fostu c6 si acest'a destituitu si in loculu lui e numitu comandante supremu alu ostiilor turcesci Suleiman-pasi'a, care se afla deja in Rasgradu. In loculu acestui'a e numitu comandantu alu armatei din Balcani Reuf-pasi'a, care e deja in Sipc'a.

Acuma se incepe actulu alu treilea sangerosu, care credemu ca se va fini cu isbend'a armelor chrestine. Actiunea decisiva s'a inauguratu in Asi'a si de acolo se anuntia ca russii cari au atacatu sub comand'a lui Loris-Melikoff pe Mukhtar-pasi'a pe t6ta line'a sunt pana acuma in mare avantaju, ei au luat localitatea Pauletu, chiai'a positiuniloru lui Mukhtar-pasi'a. De alta parte spunu telegramele din Constantinopolu ca se ast6pta si in Bulgari'a la Iantr'a o batalia mare, 6r' Osman-pasi'a telegraf6za din Plevn'a ca bombardamentulu contra acestui orasiu continua di si n6pte.

Assediarea Plevnei din partea armatelor romano-russe se continua d6r' dupa insasi marturisirea lui Osman-pasi'a cu t6ta seriozitatea. Romanii au facutu deja a 4-a paralela si se afla dupa cumu ne spunu si corespondintiele n6stre de mai la vale in cea mai mare apropiere de redut'a cea mare turc6sca, pe care nu multu a lipsitu c6 se o i6 inca in lupt'a din 6/18 Sept. Romanii 'si facu datori'a peste t6ta asteptarea, ce t6ta lumea recun6sce; ei au luat redut'a cea mai mare si o stapanescu pana in momentul de faci'a si precandu russii nu au potutu se impedece intrarea lui Chefket-pasi'a cu cei 10,000 6meni si cu provisiuni si munitiune in Plevn'a, cavaleriei romane din valea Vidului i-a succesu a lu6 dela turci apr6pe o suta carre incarcate cu proviantu. Russii dela cari depinde in fine decisiunea resbelului presentu se lupta nu mai pu6inu eroicu c6 romanii, d6r' conducerea loru a fostu pana acuma f6rte defectu6sa. Se speramu ca sirulu eroriloru comise s'a inchiaiatu si ca ataculu celu mare viitoriu asupr'a Plevnei va av6 unu resultatu mai fericitu. — Se facu preparatiuni seri6se pentru o campania de 6rna. Russii ambla cu ide'a de a arunc6 unu podu de feru (construitu din cilindre de feru) peste Dunare. — Muntenegrinii au sistatu operatiunile loru cucerit6re in Herzego-

vin'a. Teritoriulu ocupatu le ajunge deocamdata. — Serbii sunt inca totu nedecisi candu se inc6pa cu actiunea. Numai se nu se fin6sca resbelulu pana atunci.

De pe campulu de resbelu.

(Correspondentie speciale ale „Gaz. Transilvaniei“.)

Grivitz'a, 20 Sept. st. n.

In 17 Sept. sosi dela cartirulu generalu alu armatei ordinulu de a atac6 redut'a Nr. 2 in 18. In urm'a acest'a a fostu avisata in dimin6ti'a de 18 artileri'a, care e instalata in transieuri, de a deschide foculu contra redutei, indreptandu sropnele asupr'a siantiuriloru dinaintea obiectului, de a distruge parapetele, de a lu6 in scutu trupele divisiunei IV in paralele si de a bombard6 interiorulu redutei cu puscaturi cercuite. Bateriele divisiunei III, care sunt asediate pe inaltimile dela Vrbiti'a, voru av6 se'si indrepte foculu asupra taberei intarite dela Bucov'a. Acest'a se incepe, cumu scimu, imediatu inderetulu redutei si se estinde pana la fortulu bastionatu dela Bucov'a. La 11 6re inainte de am6diu t6te bateriele postate in giurulu redutei Grivitz'a au se incete cu foculu, de 6rece 6r'a acest'a este destinata pentru atacu. Bateriele de pe inaltimea dinaintea fortului Grivitz'a trebuie asemenea se'si concentre foculu asupra taberei fortificate dela Bucov'a.

Pentru atacu insusi da divisiunea III si IV cate unu batalionu, 6r' brigad'a de infanteria a rezervei I da alu treilea batalionu. Primulu batalionu de infanteria pleca la 9 6re dimin6tia si se asi6dia in paralell'a cea mai estrema. Alu 2-lea din batali6nele destinate pentru atacu se ralieza in paralell'a 2-a la 6rele 10 intr'unu timpu cu trupele de reserva inse asia, c6 miscarile se nu fia observate de contrariu. In momentul, candu va incet6 foculu artileriei, se arunca batalionulu, care sta in paralell'a estrema desfasuranduse in tirailori, asupr'a redutei, inse fara de a trage focu. Foculu se se inc6pa numai dupa ce trup'a va fi ajunsu la siantiurile turcesci, unde apoi sunt a se ochi mai cu s6ma aperatorii de pe parapetu. Totodata ese si batalionulu alu 2-lea formatu in col6ne de compania din paralell'a a 2-a si inaint6za spre paralell'a estrema cu pasi gimnastici. Batalionulu de reserva ocupa paralell'a estrema pregatitu fiindu de a atac6 la momentul datu, in casu candu alu 2-lea batalionu nu ar' reusi. Trupele, cari apera redut'a Grivitz'a, precumu si trupole divisiunei III, cari tienu ocupate retransiamentele, sustienu foculu asupra contrariiloru, cari apera parapetele, si asupr'a tirailoriloru inimizii, cari ar' voi se impedece miscarile n6stre inca inainte de or'a destinata pentru atacu. Indata ce incepe ataculu, tramite divisiunea III o compania in tirailori pe inaltimea, care desparte bateriele de reduta. Acest'a compania va av6 de a face numai cu trupele inimizii, cari ocupa siantiurile. Restulu trupelor divisiunei III remane sub arme in positiunile sale. Reserv'a la 10 6re dimin6tia se pune la dispoziune in bivacuri si ocupa numai inaltimile dela Vrbiti'a cu 2 batali6ne.

La 6r'a otarita t6te trupele erau parate. La 6rele 1 1/2 se pusera in miscare tirailorii. In frunte mergea unu batalionu din regim. 15 de dorobanti in tirailori. Cu t6te, ca feciorii inaintau iute si ajunsera peste pu6ine minute in fuga pana la siantiulu estremu, succesulu nu a fostu perfectu, de 6rece in paralela se ivise o stagnatiune, si nu urmara indata si cele 4 col6ne de compania a regim. I de linea. Turcii, cari erau deja scosi din siantiuri, au castigatu prin acest'a 6rasi terenu. Batalionulu regimentului alu 9-lea de dorobanti, care se afl6 in reserva, a mai incercatu unu atacu si credea, ca in unire cu batalionulu regimentului 15 va ajunge la siantiuri, inse turcii au primitu intr' aceea ajut6rie msemnate din taber'a loru intarita, cari au intratu in actiune, asia incatu nici chiaru alu 2-lea atacu decisivu alu trupelor n6stre nu a avutu succesu. Regimentulu alu 15-lea a perdutu la acest'a afacere mai 4/5 din 6menii sei. Artileri'a a cooperatu in modu insemnatu si numai acestei arme este de a se multumi, ca turcii nu au potutu se 6sa de astadata din intariturile loru si se inc6pa prigonirea. Astfelu numai a fostu cu potintia trupelor a se adun6 in retransiamentele d'inainte de paralele, unde s'a continuatu unu focu viuu pana in n6pte. Ataculu a fostu bine introdusu, inse reu executatu si mai cu s6ma nu au sositu la timpu trupe pr6spete, spre a int6rce decisiunea dilei in favorulu nostru. D6ca s'ar' fi aruncatu atunci doue regimente

asupra inimizii, amu fi luat redut'a. Nu potu se intielegu, de ce s'a intrelasatu acest'a, de6rece fiecare momentu alu luptei st6 chiaru inaintea ochiloru si numai dispoziunile lipseau. Se tienura prea multu de unu programu anumitu si prea pu6inu de starea reala a evenimentelor. Serviciulu sanitaru s'a executatu cu conscientiositate si devotamentu extraordinariu si institutulu organisatu de generalulu Davil'a a datu noue dovede de destoinici'a s'a. Perderile sunt insemnate si se urca p6te la 600 6meni. O cifra enorma pentru 12 companii.

Cu sosirea noptii spectacolulu sangerosu s'a finitu, d6r' sermanii gravi raniti remasera 6rasi pe campu.

Grivitz'a, 24 Sept. st. n.

19 Septembrie. Pana acuma s'a constatat, ca perderile n6stre in lupt'a din 18 l. c. sunt: 220 6meni morti si disparuti, intre cari 1 oficieru de statu majoru si 6 oficieri superiori, 6r' raniti 1 oficieru de statu majoru, 9 oficieri superiori si 279 soldati. Cifr'a mortiloru, care e mai totu atatu de mare c6 a ranitoru dovedesco, ca aperia turciloru a fostu tenace, d6r' ca nu mai pu6inu si ataculu a fostu facutu cu mare bravura. Dupa scirile, ce ne au sositu, Suleiman-pasi'a cu 100,000 6meni (?) a luat directiunea nu spre Plevn'a, ci spre line'a Jantrei, pe care o apera armat'a marelui duce mostenitoriu cu cartirulu generalu in Biel'a. Din partea oficieriloru superiori russi se pretiescu perderile russiloru inaintea Plevnei incepundu dela 19/31 Iuliu la 15,000 6meni, intre cari apr6pe 1/3 parte morti. — Garnis6n'a din Plevn'a are mare lipsa de munitiune. Dovada pentru acest'a este, ca de vreo cateva dile turcii nu au desiertatu nici macaru unu tunu.

Inaintea fortulu celui mare faci'a cu Radisovo zacu c6 si aci toti mortii in numeru apr6pe de 500 neinmormentati. Modalitatea cumu se trat6za din partea russiloru materialulu de 6meni e chiaru neexplicabila. Asia in pres6r'a dilei imperatului a datu marele duce Nicolae ordinulu laconicu, ca dorint'a s'a este, ca Plevn'a trebuie se fia luata pana in s6r'a urmat6ria! Plevn'a ce-i dreptu nu s'a luat nici de astadata, d6r' pentru aceea locurile omin6se, cari au costatu deja atacu de nemarginitu multu sange si cari au resistatu pana acuma tuturoru incercariloru si atacuriloru eroice, sunt acoperite 6rasi de sute de cadavre. Cele doue corpuri de armata, cari stau inaintea Plevnei si la cari s'a mai adausu pana acuma divisiunea 3-a nici impreuna cu cele doue divisiuni romanesci nu sunt destulu de tari, spre a execut6 unu atacu otaritoriu; si d6ca ajut6rele, cari fura anuntiate de multu, d6r' inca n'au sositu, ne voru face se le asteptamu inca multu, s'ar' potea usioru schimb6 f6i'a si d6ca cumva ar' succede armatelor reunite ale lui Mehemet Ali si Suleiman-pasi'a ataculu asupra lineei dela Iantr'a si ar' sili pe marele duce a parasi line'a de operatiune respective de aperare, atunci cu greu vomu pot6 continua mai departe assediarea Plevnei, ca-ci in casulu primu amu trebui se ne retragemu spre Dunare, de6rece line'a lunga Plevn'a-Nicopoli nu se p6te aperi cu succesu, peste acest'a trupele din Vidinu si Rahov'a ar' tinde negresitu a se uni cu Osman-pasi'a si ar' pot6 fi impedece in acest'a miscare numai prin cavaleri'a lui Lascareff, d6ca acest'a ar' mai afl6 inca de consultu a continua operatiunile sale in valea Vidului, de vreme ce departarea prea mare de line'a de retragere naturala ar' pot6 deveni eventualminte funesta. La trupele russesci dinaintea Plevnei au mai sositu dilele aceste 2 batali6ne finlandese de venatori si 1 batalionu infanteria din garda, 6r' trupele celelalte din garda, cari de catuva timpu au trecut peste Dunare in Bulgari'a, si pe cari marele duce le-a indreptatu cu cuventu, ca nu-i sunt de lipsa mai departe, s'au dusu la passulu Sipc'a si s'au unitu cu corpulu alu 8-lea alu generalului Radetzki. Suleiman-pasi'a a lasatu inderetu dincolo de passu 15,000 6meni, cari in continuu primescu ajut6rie prin recrutari in lantulu tierii.

20 Septembrie. Vi6ti'a inaintea Plevnei incepe a deveni monot6na. Prin nimicu nu se intrerupe monotoni'a, si nici chiaru bubuitulu continuu alu tunuriloru, nici atacurile turciloru, cari esu regul6tu in fiecare n6pte din intaririle loru, nu sunt in stare de a slabi monotoni'a. Atatu de multu ne amu dedatu la siueratulu proiectileloru, incatu 'mi inchipuiescu, ca mai tardiu, candu, aflandume in relatiuni pacifice, nu voiu mai audi music'a acest'a infernala, nu-o se mai potu dormi. Dimin6ti'a facemu de regula preambalarea

nóstra calare pana la reduta, unde in partea din afara a acestei lucrari au inaintat pana la a 3-a paralela. De acolo vedem inaintea nóstra in departare de vreo 2500 pasi Plevn'a. Orasiul acest'a de o estindere insemnata pöte se aiba vreo 40,000 locuitori si este, cá tóte localitatile turcesci, situatu de totu placutu. Inse altfelu cu totulu e interiorulu acestoru localitati si illusiunile ce ti le-ai facutu la intrare, le perdi apoi mai de totu. Asia pöte fi si cu Plevn'a, a carei'a minarete (turnurile giamiiloru) 'ti suridu atatu de prietinosu si relucescu atatu de frumosu din fondulu paduriloru. Desi se pare, ca in orasiu e o liniste extraordinaria, totusi trebuie ca domnesce si in interiorulu lui multu vaiu si multa miseria, déca, abstragundu dela bolnavi si raniti, ne gandim la multele familii nevinovate, cari in parte despoiate de avere, se mai afla si in periculu de viétia, deórece proiectilele baterieloru nóstre si ale celoru russesci atingu de cateva dile incóce deja casele din marginea orasiului. Multi dintre noi 'si arunca cu doru privirile intr'acolo, gandinduse in tacere, ca dupa intrarea in orasiu tóte suferintiele se voru fini. Venivomu óre vreodata la Plevn'a? La intrebarea acest'a cu greu se pöte raspunde astadi, déca inse totusiu amu terminá campani'a din anulu acest'a cu luarea orasiului, atunci puçini numai voru fi atatu de fericiti a vedé intrarea cu ochii, ca-ci unu atacu generalu va costá érași jertfe enorme.

Timpulu celu reu, care'lu avemu de adi diminétia, pare a fi durabilu. Trupele, cari ocupa transieurile — de ordinariu 4—5 batalióne — suferu tare in urm'a acest'a, ca-ci le lipsesce ori-ce acoperementu. Nu destulu cu acest'a, nóptea trecuta a mai eruptu o furtuna infricosiata si amu postu udati toti pana la pele. Turcii au intrebuintiatu tempestatea acest'a spre a face ataculu loru obicinuitu, care de astadata fú inse mai seriosu. Resultatulu finalu fú, ca vreo 40,000 patróna detonara in ventu fora folosu, dér' pacea noptii intrerupta odata s'a potutu restabili abia catra diminétia.

21 Septembrie. Peste tóta asteptarea timpulu s'a inseninatu deocamdata érași. Catra órele 9 diminétia sosese dela brigad'a nóstra de cavaleria din flanculu dreptu raportulu, ca o colóna mare turcesca de munitiune a plecatu dela Rahov'a spre Plevn'a. Dela Bucuresci transpira scirile cele mai sensationale incóce, fiinduca inse nu dau nici unu crediementu acestoru minciuni periodice, le retacu si acuma. Mai insemnata e novel'a, ca turcii stau la Pyrgos si ca voru se darime podulu de acolo. Podulu dela Zimnicea se dice ca va fi transportatu la Nicopoli, spre a stabili acolo o linea dupla de retragere (2 poduri). In cuartirulu generalu romanu se pare ca inca nu sunt decisi a atacá reduta. Peste totu domnesce o strania neintielegeresice certe politice s'au straplantatu pana pe campurile adapate cu sange ale Plevnei si impedece tóte intreprinderile mai mari. O cangrena pentru fiecare armata este multi-mecea cea mare de adjutanti nefolositori si acestia nicairi nu sunt mai multu reprezentati cá aici, unde protectiunea este inca in flóre. Colonelulu Herhtu era p'aci se cada astadi jertfa zelului seu in servitiu, candu aprópe de olu intr'o bateria se sparse o granata sub unu tunu, lenga care tocmai da dispușetiuni. Tunulu a suferitu tare, dér' curundu a intratu ér' in actinne. Paralella nóstra extrema este inaintata pana la departare de 80 metre de reduta inimica. In curundu ne vomu intalni acolo cu turcii.

22 Septembrie. Aséra veniu dela Igalince, unde se afla statulu majoru alu corpului I russescu. Pana ce eram acolo, sosira multi cavaleristi raniti, cari spusera, ca in valea Vidului a avutu locu o lupta. Astadi se latiesce faim'a, ca 15,000 ómeni se afla pe drumu dela Rahov'a la Plevn'a. Acést'a e probabilu escort'a colóna de munitiune, care avú si lupt'a cu cavaleria generalului Lascariëff. Alte detaluri lipsescu. In Igalince stau 20 baterii si o colóna mare de munitiune. Acolo tocmai lucra russii tare la fortificatiunile lineei Poradim-Igalince-Peliasat-Radisovo.

23 Septembrie. Asta nópte érași alarmu, care a fostu aplanatu iute cá totdeanu'a. Statulu bolnaviloru se maresce dinu caus'a vremei rele. Singuru noi tramiseramu astadi in spitalu 190 bolnavi. Se dice, ca de aici incolo romanii voru operá separatu. Acést'a vi-o impartasiescu cá faima. —

Post-scriptum.

Din Bucuresci sosese scirea, ca afara de trupele mobilisate pana acuma se mai organizéza inca 1 regimentu de infanteria, 1 de cavaleria si 6 baterii. Aceste din urma se iau din capitalele districtelor, unde pretutindenea se afla sub titlulu de artileria teritoriala cate 2 tunuri, cari sunt servite de pompieri. Tunurile sunt cele vechi franceze de bronzu La Hitte, cari au fostu intrebuintate prim'a-óra in resbelulu austro-italianu din 1859. Tunurile aceste nu sunt din cele mai rele

Pentru-ca este temere, ca turcii voru face o diversiune mai seriósá in valea Vidului, a fostu concentratu sub ordinele colonelului Slaniceanu unu corpu de observatiune la Ribn'a, constatoriu din mai multe regimente de infanteria, din cavaleri'a disponibila si din 6 baterii.

Dilele urmatóre, speru, ça voru face lumina asupra tuturoru afaceriloru, ca-ci multu timpu nu vomu mai poté

stá aci fora cá efectivulu nostru se devina fórté micioratu. Turcii lucra de eri din respoteri la repararea stricatiuniloru. Peste nópte au inaltiatu pötepele cu 0'60 metre. Noi indata amu asediatu baterii spre a le derimá.

Ambulantiile au construitu, spre a nu impedece comunicatiunea, unu podu la Novaz'a peste riulu Osm'a, din cauza, ca multele carutie cu proviantu ocupa de presentu mai tóte drumurile ce ducu peste Brislan.

Revist'a politica. — Brasiovu, 5 Oct. Dela 15 Sept. a. c., de candu 'si-a reinceputu lucrurile, camer'a din Budapest'a nu a facutu nimic de dómne ajuta. Scopulu ce l'au avutu interpellatiunile turcofile, nu a fostu atinsu, ca-ci guvernulu persiste inca cu tenacitate si mai mare in politic'a s'a de pana acuma. In asta privintia i se usiuréza prin afacerea legiunei secuiesci in catuva positiunea façia cu turcomanii radicali, de alta parte inse acestu incidentu este de natura de ai prepará dlui Tisza et Consortes cele mai mari dificultati, ca-ci precumu marturisesce „Pesti Napló“, sunt compromise prin complotulu descoperitu persóne insemnate, intre cari se dice, ca s'ar aflá si multi deputati. Press'a maghiara conjura deja cu tóta puterea dialecticeii sale pe ministrulu de interne cá se cocolosiésca lucrulu si dlu Tisza se afla intr'o dilemma fatala. Fiv'a elu atatu de dibaciu a esi si de asta data dintr'ens'a? Deja a inceputu sei arete dintii hait'a de „tigrii“, pe care a condus'o insusi multu timpu, inainte de a veni la guvern'u, deja s'au aruncatu in foile opositionale cele mai aspre acusari contra lui Tisza si „Egyetértés“ 'lu invinovatiesce, ca abusandu de increderea natiunei maghiare, ar' stá in serviciulu reactiunei din Vien'a si ar' aperá politic'a archiducelui Albrecht etc.

Cestiunea turcesca devine din ce in ce mai fatala pentru Tisza Kálmán. Nu a fostu destulu cu illuminatiunile, cu interpellarile, cu scandalulu secuio-turcescu, — acuma va se se mai nasca despre tóte aceste inca si o discussiune in camera, care cá de obicei va fi catu se pöte de lunga si turbulentu. Ocasionea la acést'a voru dá petitiunile cetatiloru Aradu, Orade'a mare, Szatmár, Muresiu-Osiorheiu s. a., precumu si a comitatelorugocia, Torna, Bihoru, Szolnocu-Doboc'a, Báránya, Odorheiu, Szabolcs, Hajdu, Bereg si Raab, relative la cestiunea orientala. Aceste petitiuni, cari pretindu cá „monarchi'a austro-ungara se impedece estinderea puterii russesci si se apere integritatea teritoriala a Turciei“, voru veni la pertractare in dilele aceste. Sermane ministre, cate vei trebui se-'ti mai audi dela adoratorii tei de odinióra!

Afara de discussiunea turcofila diet'a maghiara desvólta prea puçina activitate. Cestiunea impacerei cu Austria se traganesce intr'unu modu cu totulu surprindietoriu, ea nici macaru cu unu pasu n'a inaintatu de asta primavéra. Doue proiecte de lege, unulu despre competintia Curiei in caus'a alegeriloru si altulu despre procedur'a penala in afaceri bagatele se respinsera. Insemnatatea acestoru proiecte e secundara, cu tóte aceste inse respingerea loru dovedesce ca influintia guvernului asupr'a majoritatii camerei este in apunere.

In siedinti'a adunarei deputatiloru din I-a Octobree a. c. indata dupa deschidere presiedintele Ghyczy face cunoscutu, ca in 28 Iuniu a fostu provocatu pe alesulu cercului alu 2-lea alu cetatii si scaunului Orastia Avramu Tincu a 'si predá mandatulu. Inainte de terminulu de 15 dile a tramisu Tincu mandatulu seu care érá insoçitu de o scrisóre in limb'a romana. In sensulu art. de lege IV din 1868, dupa care limb'a oficiala e cea maghiara, presiedintele a tramisu inderetu lui Tincu scrisóreá acést'a, provocandulu cá se alature la mandatu o scrisóre scrisa in limb'a maghiara. Pana astadi inca nu a primitu nici unu respunsu si presiedintele róga adunarea, cá se judece, ca óre in casulu acest'a este a se procedé in sensulu art. de lege XXXIX din 1876; referatulu acest'a alu seu se se predé comitetului de necompatibilitate. (Aprobare.)

Iute au trecut domnia maghiari asupra acestui incidentu atatu de superaciosu pentru ei. Este fórté caracteristica pe plesitatea, in care pöte se puna o simpla scrisóre romanésca pe reprezentantii teriloru, in cari locuiescu aprópe trei milliöne romani. Catu despre dlu Tincu suntemu convinsi, ca nu doresce nicidecumu a luá parte la desbaterile turcofile din camer'a maghiara. Domnia s'a scie prea bine, ca numai asia pöte satisface dorintiei alegatoriloru sei — déca va remané frumusiulu acasa.

Diariulu italianu „din Rom'a „Il Dovere“ scrie in numerulu seu dela 26 Sept. despre valóre romaniloru in resbelu si despre missiunea viitoria a Romaniei, asia:

„Intrati in lupta, romanii au datu proba devitejia singulara, de-o valóre tactica puçinu comuna; ast-feliu ca déca le voru suride inca sort armelor, ei voru potea contá, fara nici o indoiéla pe o mare si legitima influentia in desvoltarea nationalitatiloru slave. Sprintenu, veselu, plinu de entusiasmu, soldatulu romanu face unu contrastu remarcabile, lenga recele si rigidulu casacu. Elu duce cu sine in miolucugintei nordului o suflare puternica din acea rasiatiua de care este altuitu prin traditiunile selistorice, si noi italianii trebuie se salutamu cu sincera bucuria redesteptarea unui poporu dcare suntemu legati prin legaturi de rudenia atatu de strinse... Déca Romania va scie a profit de positiunea ce 'i au creat'o evenemintele spropria ei valóre, ca va deveni puterniculu centru alu unui grupu de nationalitati, cari 'i voru asigura unu postu emiinate in Europ'a si o inalt missiune civilizatoria si umanitaria. Amu insistatu in mai multe ronduri asupra datoriice are Italia de a cultivá bune reporturi cu acelu poporu si de a sustiene desvoltarea nationalitatiloru slave. Astadi, ceea ce odinióra pareá altor'a utopia, incepe a se aretá cá o realitate puçinu departata.“

La acést'a enuntiatiune filoromana adaugu „Romanulu“ urmatóriele:

„Totu ast-feliu a fostu vorbitu la 20 Septembre si „Il Diritto“, organulu cabinetulu italianu, totu ast-feliu vorbescu acumu toti militarii straini, cari au vedutu pe romanii pe campulu de lupta, totu ast-feliu au vorbitu si vorbescu toti ministrii poteriloru celoru mari. „Marturisescu“ dicea mai de-unadi unu ministru strainu, unu romanu: — „Marturisescu ca incepuseramu a crede ca nu sunteti in stare se fiti acelu bulevardu ce voitu Napoleonu III se facea din Romania. Acumu ati aretatu, ca sunteti o natiune politica, dibace intielépta si totu de-o-data entusiasta si vitéza nici o putere dér' nu va mai potea de catu sa recunósca missiunea ce aveti la Dunare si se va sustiena din tóte puncturile de privire.“ Acést'a este situatiunea nóstra de astadi, acést'a este situatiunea ce ne-a facut'o mai cu séma eroismulu ostentiloru romani; si candu strainii admira acuma acésta nobila si eroica natiune, nu se va mai sustiené, credemu, ca este o nebunia déca vomu dice din nou illustriloru nostri conservatori: Se ne unimu cu totii, se punemu in natiune tóta iubirea si credintia si se intórcemu in fine spateleneorociteloru cucuvei dupa ruinele unui trecutude jafuri si de umilinti.“

Complotulu ungaro-secuio-turcescu.

„Sermana natiune! Entusiasmulu teu nu 'ti folosese nimicu. Abia ai voitu se te misci, si éca vine guvernulu, politia si comand'a militaria si complotulu e suprimatu.“

Cu aceste cuvinte saluta „Pester Journal“ din 30 Sept. descoperirea conspiratiunei ungaro-secuio-turcesci contra Romaniei si a armatei russo-romane, apoi continua asia:

„Nimicu contra Rusiei — e devis'a Vienei si Tisza Kálmán e esecutoriu ei. Notézati bine acést'a natiune! Nu 'ti sdrobi aripele de colivi'a de feru! Infrenatoriulu teu se numesce Tisza Kálmán. Séu ca te simti destulu de tare, natiune, de a sguđui, cá Samsonu, la temeliele statului, de a sdrobi pe inimicii tei, cu pericolulu chiaru de ati gasi mormentulu intre ruine?... Cei mai buni fi ai tei, Andrassy, Tisza te retienu dela seversirea actului celu mare, care se 'ti asgure presentulu si viitoriulu. Fatalu momentu! Ce se va intemplá? Nu scimu. Natiunea e divisata, conducatoriului sei o au parasit'o. Desolata stare! Si guvernulu nostru, Tisza insusi se afla in cea mai critica positiune. Cumu va se se intórca elu acuma deodata contra natiunei. Si totusiu va trebui se o faca pentru ca cei din Vien'a o dorescu. De candu cu afacerea din Casiovia, ér' mai cu séma de candu cu illuminatiunile pentru invingerile turcesci, Vien'a e fórté nemultumita cu guvernulu ungurescu si in specie cu Colomanu Tisza. Afacerea din Brasiovu (confiscatiunea de puscii) a pusu capacu la tóte. Principele Bismark trebuie se fi vorbitu unu cuventu fórté seriosu la Salzburg.“

Planulu celu mare, de a carui'a impedece timpuria vorbesce intr'unu limbagiu atatu de strainu „Pester Journal“, ni-lu descrie „Közvélemény“ din 30 Sept. ast-feliu:

„Planulu erá, de a trece dela frontier'a se-cuiesca mai cu séma dela Kézdi-Vásárhely in Romani'a si de a derimá drumurile de feru si podurile de acolo. Kézdi-Vásárhely pare a fi pentru scopulu acest'a unu locu fórté bine alesu; poporatiunea de aci traiesce din caus'a certeloru confinare in inimiztii continue cu romanii invecinati si scimu, ca aci au fostu mai de multe ori loviri si frecari in massa intre secui si romani. A inarmá aci 3—5000 secui si a trece cu ei in Romani'a, nu este nici unu lucru greu si aflamu, ca fórté usioru i-ar' fi succesu acést'a intre secui pensiu-natului locot.-colonelu de honvedí Horváth, la a carui'a adresa au fostu spedate vreo 5000 puscii. Dela Kézdi-Vásárhely potu se ajunga peste munti in 48 óre la Galati si aci se afla mai multe poduri, cari au insemnate mare strategica si a caror'a distrugere ar' fi fostu tient'a espeditiunei acesteia. Si déca le ar' fi succesu a derimá lineele drumului de feru ar' fi causatu multu reu armatei russe. La espeditiune ar' fi luatú parte si emigranti poloni. Afara de acést'a amu mai auditu numinduse individi, cari au mai fostu la asemeni espeditiuni aventuróse si sunt fórté temerari. Respectivii erá se se adune in 28 Sept. a. c. in muntii secuesci. Dupace s'a confiscatu inse mare parte de arme, espeditiunea probabilu a facutu fiasco. Planulu s'a descoperitu ast-feliu, ca guvernulu romanu a aflatu de elu si s'a adressatu la Vien'a la ministeriulu de esterne unde nu se scieá nimicu. Dela Vien'a s'a telegrafatu la Pest'a la ministeriulu de interne care a datu iute ordinu de a se supraveghiá marfurile la statiunile drumului de feru. Si asia urmá confiscatiunea.“

Unu comunicatu a lui „Pester Lloyd“ de care amu facutu amintire in Nr. trecutú dice, ca preparatiunile pentru acést'a espeditiune s'ar' fi inceputu pe timpulu candu se aflá Midhat-pasi'a la Vien'a. „Conducerea complotului, scrie acea fcia, erá se-o ié unulu din compatriotii nostri si precumu se spune, operatiunea, despre a carei'a succesu s'a scrisu prin foi, nu ar' fi fostu un'a chirurgicala.“ „P. L.“ intielege sub „compatriotu“ pe Klapka. Acest'a a fostu telegrafatu la amicii sei din Parisu, ca „o fericita operatiune l'ar' fi facutu deplinu senatosu.“ Se crede ca sub cuventulu „operatiune“ Klapka a intielesu conspiratiunea. De aceea dise „P. L.“, ca operatiunea nu a fostu chirurgicala.

Lui „Times“ din Londr'a i s'a telegrafatu dela Vien'a ca legiunea maghiara din cestiune erá se se formeze cu bani englesesci, si „Ellenör“ recunósce ca au fostu in jocu bani englesesci si cu tóte astea, cu tóte ca dovedile sunt invederate, diuariulu acest'a este atatu de nerusinatú a serie in Nr. seu din 1 Octobre: „Spre completarea sciriloru nóstre servésca si aceea, ca o parte din armele confiscate au fostu destinate pentru romanii din Transilvani'a.“ Totu asia se incérca foile din Clusiu a pune vin'a pe romani. „Magyar Polgár“ scrie ca cele 6000 puscii confiscate ar' fi fostu destinate pentru Romani'a, „In Homorodu, Feldióra, Elópatak. Arapatak, Heghigu si Brasiovu se afla carausii romani (?), cari ambla prin Romani'a pana la Ploiesci. La acesti'a erá se se imparta ladile cu puscii pe la statiunile mai mici ale drumului feratú pentru a nu face svonu. Mai puçinu probabilu e presupunerea, ca armele s'au adusu pentru romanii din Transilvani'a, de totu absurda este inse faim'a, ca intre secui ar' fi o agitatiune secreta pentru crearea unei legiuni ungaro-turcesci.“ (Sic!) De alta parte scrie „Kelet“: „Póte, ca ne in-sielamu, dér' noi nu vedemu in „fragmentele aceste de masina“ altuceva, decatu simpla „contra-banda romano-russa.“ Ei bine, dovedile, ca armele au fostu destinate numai pentru legiunarii ungaro-secui sunt atatu de mari, incatu „Kelet“ in fine a trebuitu se recunósca, ca „s'a in-sielatu“ in adeveru, candu a disu, ca armele au fostu tramise pentru romani.

Lui „Pester Lloyd“ i se relatéza, ca la gar'a de nordu, sudu si nordu-vestu din Vien'a au fostu confiscate 19 ladi in valóre de 250,000 florini cu patróné, puscii de sistemulu „Martini“, sabii, baionete si revolvere. Aceste ladi erau destinate pentru Brasiovu, sub declaratiunea „fragmente de masina“. Numele tramitietoriloru si a adressatului erau fictive. Contraband'a s'a spedatu partea cea mai mare din Angli'a la Transilvani'a peste Vien'a. Numerulu armeloru tramise se fie de totu mare, incatu ar' poté se se provéda cu ele o armata intréga.

Relativu la descoperirea complotului scrie „Pesti Napló“: „Tradarea a comis'o unu po-

lonu, care vietuesce in Graz si care cunóscea tóte detaliurile lucrului si impartasi secretulu pe bani ambassadei russesci. Totodata s'a facutu aratare si in Romani'a, nu scimu prin cine. Atat'a e inse siguru, ca intre unguri — cu tóte, ca numerulu acelorú, cari au sciutu de acést'a a facere, e destulu de mare — nu s'a aflatu nici unu tradatoriu.“

Este fórté batatoriu la ochiu cumu, cu tóte cele descoperite, diuariiele principale ungueresci astépta acuma dela guvernulu, cá se ié lucrulu catu mai usioru cu investigatiunea. In privinti'a acést'a serie „Pester Lloyd“: „Ajunge ca guvernulu a impededatu complotulu, a face mai multu ar' fi reu si speramu ca arestarile de pana acumu au fostu numai o mesura de precautiune momentana, trecatóre, dér' fara alte urmari... Nu e nici cea mai mica necesitate pentru cá se procedemu in modu incuisitoriu si draconicu, si se facemu a crede, ca conspiratiunea a fostu atatu de seriósá incatu ar' amenintiá interessulu statului séu pacea nóstra in afara.“ „Pesti Napló“ dice totu relativu la pedepsirea vinovatiloru: „Nu vomu numi numele celorú compromisi — pe cari regimulu trebuie se-i cunósca pentru ca nu amu voi nici macaru in aparintia a fi priviti cá denun-tianti. Tocmai pentru aceea inse pentru ca damu importantia numeloru respective ar' fi de d-oritu cá guvernulu se nu faca multa sfara in tiera cu cestiunea acést'a, ca-ci reinoirea timpului processeloru si actiuniloru politice, alu arestariloru si amnestieloru cá sub Bach, nu póte fi in intentiunea lui Tisza Kálmán.“

Orade'a mare, 15 Septembrie 1877.

Stimate Domnule Redactoru! Furórea turco-mana incepe a luá dimensiuni totu mai mari intre turcii botezati, ei nu se indestulescu, ca potú sbierá si urlá dupa placulu lorú, ci pretindu si dela noi se ne denegamu simtiulu nationalu faciá cu nebuniile lorú. Si puçin'a cultura ce si-au in-susit'o in scóla néntiului, acumu o lapeda de dragulu turcului. Fórté intristatoriu e spectacolulu, ce ni-lu ofera ómenii acesti rabiati, cari se ingamfa de a fi singuri chiamati a civilisá orientulu.

Maghiarii incepu a pismui „glori'a“ turciloru si déca nu au cu cine se se bata, incepu de a insultá si lovi in popórele pacinice conlocuito-re. La 20 Septembrie a. c. a fostu illuminata Orade'a in onórea „invingeriloru“ turcesci. Cá la 7—8000 de ómeni de tóta profesiunea, si jidani portandu stéguri turcesci si ungueresci si implendu aerulu cu „éljen“ si „csok jászá“, se adunara in piati'a S. Ladislau, si observandu, ca ferestrele subscrisului nu sunt iluminate, intre strigari si urlete fanatiche de „Muszka Borbola pénzt küldött a muszkáknek“ (din cauza ca am tramisu 500 franci pentru ostasii raniti) au ruptu pardosél'a in puçine momente si au aruncatu cu petrii de cate unu chilogramu si diumetate spargundu-mi nu numai ferestrele ci si tablelele de spaletu si aruncandu cu tina 'mi-au manjitu tóta cas'a.

Zuraitulu ferestreloru sparte, sverlitolu petriloru ce strabateau pana la midiuloculu chillei, si urletulu infernalu alu acestoru basibuzuci botezati 'mi adusera la desperare famili'a.

Inchipuiti-ve, Dle Redactoru, spaim'a unei mame si soçia iubitória, si gróz'a familiei mele mici, si nevinovate. Numai peste unu parete inaltu de 1 1/2 stan-jini, pe o scara lunga potui dá refugiu familiei inspaimentate de manifestatiunile brutale ale acestoru civilisatori ai orientului.

Dér' cu atata nu se indestulira, ci o trupa facú incercari spre a 'mi sparge pórt'a, inse acést'a incercare a vitejiloru nizami fú zadarnica, ca-ci pórt'a curtii nu vrea a sci nimicá de nobil'a lorú intentiune. Eu tóta nóptea amu statu in picióre. La 2 óre din nópte o grupa (probabilu) de juristi, se adunara lenga cuartiru-mi maujitu, si intinatu si sub ferestrele sparte, intre risete si hohote strigara: „Jól megkristirozták az oláh urat“ „Na oláh úr.“ Alta di o multime de spectatori curiosi intre cari si onoratori se adunara spre a 'si manifestá bucuri'a asupra vitalitatií poporului maghiaru.

Éta, Dle Redactoru, intielesulu adeveratu alu cuvinteloru dulci ale acelora, cari ne provóca la infratire?

Ba vandalismu, brutalismu ne mai pomenitu! Nu e destulu ca ne ferimu a nu dá ansa nici la cea mai mica suspitiune maghiariloru jalusi,

ba in obraznici'a lorú purcedu pana a pretinde dela noi cá se ne jertfimú convingerea si consci-enti'a pentru utopielé ungueresci.

Nóa ni se imputa de crima a oferi obolulu aceluia care e carne din carnea nóstra, si e sange din sangele nostru, si maghiariloru le e ertatu a face demonstratiuni turcofile faciá si cu persón'a sacra a Maiestatii Sale prea gratiosului monarchu (à la Czegléd).

Apostolii s'au simtitu fericiti, candu au suferitu batjocure, si góna pentru Isusu si dreptate!

Primiti Dle Redactoru espressionea profundeí mele reverentie ce vi-o pastrezu.

Desideriu Borbola
advocatu si proprietariu.

Cetimu in „Romanulu“:

Bateriile romane de la Calafatu au deschisu foculu asupra Vidinului adi diminétia 30 Sept. la 8 óre 30 minute. Se pare ca scopulu acestei bombardari este distrugerea vaseloru din portulu Vidinului. Scopulu a fostu in parte atinsu; ca-ci unu vaporu a fostu lovitú de mai multe ori, si apoi s'a vediatu scotiendu-se din elu mai multi raniti séu morti precumu si materialulu. Equipagiulu asemenea a parasitu vasulu. Stricatiunile causate in Vidinu pana acumu nu suntú cunoscute. Turcii au ripostatu, dér' bombele lorú n'au facutu decatu siricatiuni neinsemnate. Bombardarea a incetatu la 11 óre. O telegrama primita adi-nópte ne anunçia ca vaporulu, de care vorbimú mai susu, a fostu cu deseversire distrusu.

-- O trupa de turci dela Silistri'a trecuse, acumu cate-va dile, in insul'a Chiciu din faci'a Calarasiloru si ocupase lucrarile facute de russi in 1854. Fiindu temere ca ar' voi se faca o diversiune pe teritoriulu nostru, s'au concentratu acolo trupe russesci, cari i-au silitu se parasésca positiunile ce ocupasera. Adi-diminétia pe la 5 óre, unu vaporu turcescu a incercatu a se apropiá de tiermulu nostru, inse a fostu primitu cu salve de puscii. Elu a ripostatu cu doue lovituri de tunu, si apoi s'a retrasu.

„Monitoriulu oficialu“ publica urmatórele telegrame adressate de A. S. I. marele-duce Nicolae printiului Gorceiacoff:

Plevn'a, 19 Sept. Unu detasiamentu de cavaleria sub comand'a adjutantului generalu Mansei, tramisu de Zimmermann in recunóscre spre Tatar-Bazardjik, a batutu la 14 Sept. 500 cerchesi la Tchubon-Kuiuss. La 15 s'a apropiatu de Tatar-Bazardjik, a imprastiatu unu corpu de 700 cerchesi si a respinsu prin foculu seu de artileria infanteri'a turcesca, care sosise din munte. La 16 generalulu Mansei s'a intorsu in positiunile sale, dupa ce a mai batutu pe drumu 300 cerchesi si a strabatutu in 4 dile o distantia de 200 verste. Perderile nóstre au fostu: la 14 Sept. de 7 morti si 1 oficieru ranitu, la 16 Sept. 2 ómeni usici. La 15 n'amu avutu nici o perdere. Perderea inimicului in aceste trei lupte a fostu insemnata. Bazardjik este fortificatu si ocupatu de trupele turcesci si egiptene.

Plevn'a, 20 Sept. Eri si astadi am percursu cu principele Carolu si generalulu Totleben tóte positiunile nóstre inaintate si acelea ale romaniloru, precumu si bateriile. Lucrarile nóstre si acelea ale romaniloru inaintéza cu rapediçiune. Turcii nu respundu focului nostru si nu tragu nici chiar' cu puscile. In celelalte puncte nimicu nou.

Noutati diverse.

— (Diu'a onomastica a Majestatii Sale) prea gratiosului nostru monarchu s'a serbatu in 4 Octobre a. c. in biseric'a rom.-cath. de aici asistandu autoritatile orasiului si unu publicu numerosu. In bisericelile romane s'a ténutu asemenea serviciu divinú in onórea dilei acesteia.

— (Societatea academica) a acordatu premiulu „Nasturelu“ de 4000 lei dlui Al. Odobescu pentru „Istori'a Archeologiei. Premiulu instituitu de d. Odobescu, pentru care pana acuma la siese concursuri nu se presentase nici o opera, a fostu asemenea acordatu dlui Gr. G. Tocilescu pentru lucrarea d-sale: „Cercetari asupra popóreloru, cari au locuitu tierile romane de a steng'a Dunarii, mai nainte de cucerirea acestoru tieri de catra imperatulu Traianu.“ Acestu premiú e de 2500 lei.

— (Societatea „Iuli'a.“) Prea Stimate Dle Redactoru! Ne luamu libertatea a ve comunicá,

cumca societatea de lectura „Iuli'a“ a junimei romane dela universitatea din Clusiu s'a constituitu pentru anulu scol. 1877/8 in modulu urmatoriu: presiedinte: Dr. Aureliu Isacu, avocat; vice-presiedinte: Absolonu Todea, juristu; secretariu: Petru Dulfu, aud. de fil.; notariu: Beniaminu Popu, aud. de fil.; cassariu: Nicolau Ciacianu, aud. de med.; bibliotecariu: Iacobi Majoru, aud. de med. — In decursulu lunei venitoare se va dá unu reportu generale despre starea si activitatea acestei societati dela infiintarea ei pana in presinte. Pre lenga aceste primiti asecurarile stimei profunde, ce vi-o pastreza jun'a-ne societate. — Din siedinti'a comitetului tienuta in 26 Sept. a. c. Clusiu, 3 Octobru 1877. — Dr. Aur. Isacu, presiedinte; Petru Dulfu, secretariu.

— (Arestari in secuime). Lui „Közvélemény“ i se telegraféza din Sz. Szt. György ca acolo au fostu arestati: locot.-colonelu de honvedu Ignaz Horváth si fostulu deputatu Nic. Bartha, apoi directorulu fabricei de feru din Olahfalu, Lanszki, directorulu fabricei de stiela din Bikszád, Szűcs si celu mai veditu proprietariu din Kászon, Ludovicu Balázsy. „Investigatiunea se face forte in secretu. Statiunile drumulu de feru sunt pline cu gendarmi, confiscatiunea de arme continua. In Kézdi-Osiorheiu se vedu multime de banenote de cate o miia. Tocmai acuma intra in orasiu 2 escadrone de hussari.“ — Si la tote aceste se fia romanii de vina?

A esitu din tipariu dilele aceste:

AMICULU POPORULUI.

Calindariu pe anulu 1878

de

VISARION ROMANU.

Anulu XVIII.

Cuprinsulu. — I T e c s t u. Cronologia, serbatorile, intanecimi, regintele anulului, cele 12 luni adaugite cu calindariu istoricu, calindariu agronomicu (reveditu si inavutitu), calindariulu evreilor, conspectulu lungimei dileloru, genealogi'a caseloru domnitore, cursulu cailoru ferate, calindariulu postulu, serviciulu telegraficu, mersulu diligentiiloru, despre timbre, tergurile, valorea cuponiloru. — In partea a doua: „Astrucatiu“, istori'a unei mari nenorociri. — „Despre temperamente“, de Dr. I. A. L. Lapedatu. — „Despre insemnatatea testamentelor“, de Dr. M. . . n. — „Cazacii“. — „Despre ostasii turci“. — „Legea de usura“. — **Agronomia:** Classificarea pamenturiloru dupa plante. — Cumu are se fia unu celaru bunu? — Ingrasiarea porciloru. — Inimiciei albinelor. — Tabela pentru poterea incoltitoare, periodulu vegetatiunei si greutatea de midiulocu a celoru mai principale plante agricole. — Mediculu de casa. — Poesii. — Varietati: Torpilele, notitie economice, margaritare, posne, anuciuri.

II Illustratiuni: Antegarda de cazaci la panda, matrosi turci, angagiari de basi-bozuci, recruti turci plecandu in Asi'a, prisionieri bulgari in Ruscicu, basi-bozuci, o torpila esplodandu.

Pretulu unui esemplariu 50 cruceri, cu tramitere prin posta 56 cr., 10 esemplare 4 fl. 50 cr., 25 esemplare 10 fl., 50 esemplare 18 fl. 50 cr., 100 esemplare 35 fl.

Se póte trage d'adrechtulu dela editorulu **Visarion Romanu** din Sibiu, cumu si prin tote librariile si vendiatorii sciuti. 1—3

Publicatiune.

Prin actulu de concessiune alu inaltulu ministeriu de comunicatiune si lucrari publice dd-to Budapest'a 7 Septembre 1877 Nr. 14012/877 s'a datu comunei orasiului Brasiovu invoirea, cá spre scopulu de a portá (acoperi) spesele impreunate cu pardosirea stratoru, sustienerea in stare buna a pardosélei si a stratoru din suburbia, se ié vama pentru pardoséla in 6 ani de dile.

Dreptu taxa de vama se voru luá la barierele de vama, ce sunt a se introduce la intrarile in orasiu, sumele urmatorie:

1. Pentru fiacare vita tragatoria, inhamata la unu caru de povara ori de carausia bine incarcatu . . . . . 3 cr.
2. Pentru fiacare vita tragatoria inhamata la unu caru de povara greu inse neincarcatu . . . . . 2 cr.
3. Pentru fiacare vita tragatoria inhamata la unu caru de altu ore-care soiu . . . . . 1 1/2 cr.
4. Pentru boi, cai, tauri, vaci, bivoli, magari, catari manati liberi, pentru fiacare capu . . . . . 1 cr.

5. Pentru fiacare vitielu, manzu, oia, capra, mielu séu porcu . . . . . 1/2 cr.

De platirea taxei de vama sunt scutiti:

- a) Locuitorii cetatii si suburbiiloru Brasiovlui cu privire la ecuiagele, cai si alte vite ale loru proprie.
- b) Ecuiagele curtii c. r. si ale archiduciloru c. r.
- c) Caii militiei c. r. si ai honvedimei r. u.
- d) Ecuiagele postei r. u.
- e) Trasurile, care póta ori-ce-feliu de avere a statulu si materialu pentru cladirile statulu.
- f) Ecuiagele cari transporta prisionieri si fugari, si ecuiagele pompieriloru.

Tote celelalte ecuiage, trasuri, vite sunt supuse taxei de vama la trecerea barierei de vama cu ocasiunea intrarii in orasiu.

Din contra la esirea din orasiu nu se platesce vam'a pentru pardoséla.

Trasurile si vitele supuse la vama sunt avisate se tréca pe la barierele de vama asiediate la cele 3 capete ale orasiulu si adeca:

- a) La capulu Brasiovechiulu, la Bartolomeiu.
- b) La capulu Blumarii la podulu de pétra.
- c) La capulu Blumarii mici la spalatori'a de lana a lui Schmidt si se platésca vama.

In dile de tergu de septemana si de anu se voru asiediá afara de acésta 3 expusaturi de vama, la intrarile in orasiu, la mór'a de chartia, la morile de macinatu din uliti'a din dosu in Brasiovechiu si in Curmatura, si trasuriloru si viteloru supuse la vama le este in aceste dile concésa intrarea in orasiu pe aici, cá si pe la barierele susu amintite.

Cine se va trage dela platirea taxei de vama, ocolindu barierele vamale ori navalindu prin ele, comite prevaricatiune si cade intr'o pedépsa in favorulu fondulu seraciloru orasiulu de 5 pana la 10 ori mai mare cá tax'a respectiva, care se va esecutá prin capetani'a orasiulu.

Incassarea vamii pentru pardoséla se va exarendá din partea comunei orasiulu, si arendatoriulu dimpreuna cu organele sale este indreptatitu a opri ori ce trasura va trece in raionulu de vama alu orasiulu pe la ori-care intrare in cetate si suburbii si a nu lasá se intre in orasiu, pana nu va fi platitu tax'a de vama cuviintiosa.

Certuri escate pentru platirea vamii sunt a se aretá indata la capitani'a orasiulu si se voru decide de catra acést'a in instantia I extr'a dominiunu. Pentru fiacare plata de vama singulara va dá arendatoriulu la man'a platitoriulu o boleta carea va servi dreptu cuitantia.

In fine arendatoriulu este opritu a controlá a dóu'a óra si a incomodá partitele in lántrulu barierei, fora numai la casuri de prevaricatiune in vederata.

Aceste orendueli despre incassarea vamei pentru pardoséla in orasiulu Brasiovu se aduce la cunoscentia publica cu acelu adausu, ca incassarea se va incepe in 15 Octobru 1877, si ca ori cui, simtienduse impovoratu prin aceste orendueli, ei stá liberu recursulu in contra loru extra dominiunu pana in 15 dile dela ivirea acestei publicatiuni in „Budapesti Közlöny“.

Brasiovu, 20 Augustu 1877.

1—3

Magistratulu cetatii.

Nr. 263—1877.

2—3

Concursu.

Pe bas'a budgetulu preliminaru pe a. 1877/8 din partea adunarei gen. a „Associatiunei transilvane“, tienute in Blasiu la 5—7 Augustu a. c. sub Nr. prot. XXXV si XXXVI se publica prin acést'a concursu la urmatoriele stipendie:

1. La unu stipendiu de 60 fl. v. a. destinatu pentru unu gimnasiastu din fundatiunea Galliana, cu aceea observare, cá, conformu litereloru fundationali, la obtinerea acestui stipendiu, ceteris paribus, va avé preferintia acél'a dintre concurenti, carele va dovedi in modu demnu de credintia, cumca se trage din famili'a fundatorelui si anume din famili'a „Popu si Antonu.“
2. La 2 stipendia de cate 70 fl. pentru 2 teneri, carii cercetéza scól'a comerciale inferioare.
3. La 4 stipendia de cate 60 fl. pentru 4 ascultatori de pedagogia.

4. La 2 stipendia de cate 60 fl. pentru 2 elevi dela vreo scóla de agricultura din patria.

5. La unu ajutoriu de 20 fl. destinatu pentru unu gimnasiastu ori realistu, din fundatiunea re-pausatulu studiosu de a V classe gimn. Emiliu Dionisiu Basiot'a Motiu Dembulu din Abrudu, cu aceea observare, ca conformu litereloru fundationale, la obtinerea acestui ajutoriu vor' avé preferintia studentii eminenti, nascuti in muntii apuseni ori in fostulu districtu alu Naseudulu.

Terminulu concursulu se defige pre **25 Octobru 1887** c. n.

Concurentii la amentitele stipendia au se-si substérna incóce concursule loru pana la terminulu susu-indigitatu, prevediute cu atestatu de botezu si de paupertate, cumu si cu testimoniulu de pe semestrulu alu II-lea alu anululu scol. 1876/7; ér' concurentii la stipendiale de sub p. 4 in speciale trebue se dovedésca, cumca au absolvatu celu pu-çinu scól'a elementaria, cumu si ca se pricepu in genere la portarea economiei, dupa cumu aceea e indatinata in tiér'a nóstra, pe lenga aceea, se fi ajunsu alu 16-lea anu alu etatiei.

Din siedinti'a ordinaria a comitetulu Associatiunei transilvane, tienuta in Sibiu la 15 Sept. 1877.

Iacobu Bolog'a m. p.

Pentru secret. II:

I. V. Rusu m. p.

Nr. 263—1877.

2—3

Concursu.

Pe bas'a budgetulu preliminaru pe anulu 1877/8 din partea adunarei generale a Associatiunei transilvane, tienute in Blasiu la 5—7 Augustu a. c. sub Nr. prot. XXXVI se publica prin acést'a concursu la urmatoriele ajutoria:

1. La 10 ajutoria de cate 25 fl. v. a. destinate pentru sodalii de meseria, cualificati de a se face maiestrii.

2. La 28 ajutoria de cate 12 fl. 50 cr., destinate pentru invetiaceii de meseria.

Terminulu concursulu se defige pre **25 Octobru 1877** c. n.

Concurentii la amentitele ajutoria au se-si substérna incóce concursule loru pana la terminulu susu indigitatu, prevediute: a) incatu pentru sodali, cu atestate de botezu si de portare morale, cumu si cu documentulu recerutu despre ace'a, cumca sunt cualificati de a se face maiestrii; ér' b) incatu pentru invetiaceii de meseria, se recere, cá concursule respective, pe lenga atestatu de botezu si de portare morale, se fia instruite si cu adeverintia dela maiestrulu respectivu, despre desteritatea si deligintia desvoltata in meseria, cu carea se ocupa.

Din siedinti'a ordinaria a comitetulu Associatiunei transilvane, tienuta in Sibiu la 15 Sept. 1877.

Iacobu Bolog'a m. p.

Pentru secret. II:

I. V. Rusu m. p.

Rogamu pe domnii aceia, a caroru abonamentu espira cu 1 Octobru st. v., cá se grabésca cu reinoirea lui, déca voiescu cá se li se tramita fói'a regulatu.

Cu I-a Octobru st. v. se incepe quartalulu alu **patruea**.

P. T. domnii noi abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adresele **esactu**, aratandu si **post'a cea mai aprópe** de loculu unde locuiescu.

Abonamentele se potu face in totu timpulu cu conditiunile din fruntariu. Serisorile sunt a se adressá la

Redactiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI“
in Brasiovu.

Cursulu la burs'a de Vien'a
din 5 Octobru st. n. 1877.

5% Rent'a charthia (Metalliques)	64.25	Oblig. rurale ungare	77.75
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu).	66.80	„ „ Banat-Timis.	77.50
Losurile din 1860	111.—	„ „ transilvane.	75.50
Actiunile baneci nation. 843.—		„ „ croato-slav.	84.—
„ instit' de creditu 217.25		Argintulu in marfuri	104.60
Londr'a, 3 luni.	117.15	Galbini imperatesci	5.61
		Napoleond'ori	9.41
		Marci 100 imp. germ.	57.80

Redactoru respundietoriu si editoru

IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui

IOANE GÖTT si fiu HENRICU.